

ELÄKEKASSAN YEL-OSASTON LASKUPERUSTEET

Kokonaisperuste, vahvistettu 20.2.2007.

ELÄKEKASSAN YEL-OSASTON LASKUPERUSTEET

Sisällysluettelo

1	PERUSTEIDEN SOVELTAMINEN	1
2	VAKUUTUSMAKSU	1
3	VAKUUTUSMAKSUVASTUU.....	3
4	KORVAUSVASTUU.....	6
5	KERTASUORITUS ELÄKKEEN SIJASTA	6
6	VAKUUTUSMAKSUN HOITOKUSTANNUSOSA	6

LIITE 1: ERÄIDEN KERTOIMIEN ARVOT VUONNA V

ELÄKEKASSAN YEL-OSASTON LASKUPERUSTEET

1 PERUSTEIDEN SOVELTAMINEN

Näitä perusteita sovelletaan yrittäjän eläkelain mukaisiin eläkevakuutuksiin.

2 VAKUUTUSMAKSU

Vakuutusmaksu määrätään kalenterivuosittain ja sitä peritään siitä lähtien, kun yrittäjästä on YEL:n mukaista vastuuta, ottaen kuitenkin huomioon YEL 111 §:n 2 momentissa säädetty takautuvaa vakuuttamista koskeva aikarajoitus. Jos YEL:n mukainen eläketurva on aikaisemmin ollut järjestettynä muussa eläkelaitoksessa, maksua peritään siitä lähtien, kun YEL:n mukainen vastuu eläkekassan sääntöjen mukaan eläkekassassa alkaa. Vakuutusmaksua ei peritä, jos maksuunpanoa seuranneen kalenterivuoden alusta on kulunut vähintään viisi vuotta.

Kalenterivuosi jaetaan eräpäivien lukumäärän mukaan enintään kahteentoista yhtä pitkään maksukauteen. Vakuutusmaksun teoreettinen eräpäivä on ko. maksukaudella sen ajan keskellä, jolta maksua peritään, ja maksun suuruus on tällöin

$$(1) \quad \bar{P}_v = k_v y_v^m t_v \frac{S_v}{360},$$

jossa

k_v = YEL 115 §:n 1 momentin mukaisesti ajalle t_v laskettu alennuskerroin,

y_v^m = sosiaali- ja terveysministeriön YEL 114 §:n mukaan vuodelle v vahvistaman maksuprosentin sadasosa,

t_v = aika, jonka yrittäjä maksukaudella on ollut YEL:n alaisena, laskettuna päivinä siten, että kuukaudessa katsotaan olevan 30 päivää ja

S_v = yrittäjälle YEL 112 §:n mukaisesti vahvistettu vuotuinen työtulo.

Jos työtulo S_v muuttuu maksukauden aikana, sovelletaan kaavaa (1) erikseen maksukauden kuhunkin sellaiseen jaksoon, jona työtulo on ollut muuttumaton.

Jos yrittäjä maksaa YEL 116 §:n 1 momentissa tarkoitettua lisävakuutusmaksua, lasketaan lisävakuutusmaksu kaavan (1) mukaisista teoreettisen eräpäivän tasossa olevista maksuista. Lisävakuutusmaksun maksukausi on koko kalenterivuoden mittainen. Lisävakuutusmaksulle lasketaan korkoa teoreettisesta eräpäivästä maksun eräpäivään.

Jos yrittäjä maksaa YEL 116 §:n 2 momentissa tarkoitettua pienennettyä vakuutusmaksua, lasketaan koko kalenterivuoden pienennetty vakuutusmaksu kaavan (1) mukaisista teoreettisen eräpäivän tasossa olevista maksuista. Jäljellä olevien maksukausien maksut lasketaan uudelleen pienentäen jokaista maksua maksukauden teoreettisen eräpäivän tasossa. Mikäli yrittäjän jo kuluneina maksukausina maksamien kaavan (1) mukaisten maksujen yhteenlaskettu summa ylittää pienennetyn vakuutusmaksun mukaisen maksun, ylittävät maksut hyvitetään yrittäjälle.

Pienennetylle maksulle lasketaan korkoa teoreettisesta eräpäivästä maksun eräpäivään.

Jos yrittäjä on tullut maksukaudella YEL:n alaiseksi, lisätään kaavan (1) mukaiseen maksuun YEL-jaksoon liittyvältä odotusajalta kaavan (1) mukaisesti laskettu maksu.

Jos vakuutus lakkaa, palautetaan mahdollinen liikaa maksettu maksun osa. Jos työtuloa muutetaan, tehdään vakuutusmaksuun korjaus seuraavan maksuerän erääntyessä, ellei muuhun menettelyyn ole perusteltua syytä.

Vakuutusmaksulle ja sen korjaukselle lasketaan korkoa teoreettisesta eräpäivästä maksun eräpäivään. Tällöin, kuten myös kohdan 3 mukaisia suureita korkoutettaessa, korko lasketaan jatkuvana käyttäen kullakin hetkellä voimassa olevaa korkokantaa. Korkokanta on liitteessä 1 annettu r_v .

Poikkeussäännös

Odotusajan maksua laskettaessa 23 vuoden iän täyttämistä edeltävälle ajalle odotusaika otetaan huomioon aikaisintaan 1.1.2005 lähtien.

3 VAKUUTUSMAKSUVASTUU

Vakuutusmaksuvastuu \bar{V}_v hetkellä 31.12.v on

$$(2) \quad \bar{V}_v = (1 - q_v^y) \left[(1 + r_v) \bar{V}_{v-1} + (1 + r_v)^{0.5} \left(P_v - q_v^s \sum t_v \frac{S_v}{360} - H_v \right) - (1 + r_v)^{0.5} P_v^a \right] + (1 + r_v)^{0.5} P_v^a$$

Vuodelta v tehtävässä tilinpäätöksessä lasketaan vakuutusmaksuvastuu V_v kaavasta

$$(3) \quad V_v = (1 + r_v) \bar{V}_{v-1} + (1 + r_v)^{0.5} (P_v - H_v) - (1 + r_v)^{0.5} (E_v^M - U_v^{YEL})$$

Kaavoissa (2) ja (3) on

P_v = vuonna v erääntyneet vuoteen v kohdistuvat maksut lisätynä vuonna v erääntyneillä aikaisempiin vuosiin kohdistuvilla maksuilla ja maksujen korjauseurilla sekä vähennettynä vuonna v poistetuilla maksuilla, joiden perintä YEL 119 §:n mukaisissa tapauksissa lopetetaan tai ei tuota tulosta kuolinpesän varattomuuden takia. Poistettuihin maksuihin luetaan myös sellaiset vakuutusmaksut, joiden saamiseen oikeus on menetetty yrityksen saneerausohjelman tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetussa laissa tarkoitetun maksuohjelman vahvistamisen taikka sanotuissa laeissa säädettyjä periaatteita vastaavan vapaaehtoisen velkajärjestelyn takia. Maksut korkoutetaan eräpäivistään hetkelle 1.7.v. Suureeseen P_v sisältyy myös vakuutuksen ottamisen laiminlyönnin johdosta perittävä YEL 122 §:n mukainen lisämaksu

P_v^a = 31.12.v avoinna olevat maksut, jotka on jätetty ulosottoon perittäviksi tai valvottu konkurssissa tai jotka on vahvistettu

maksettaviksi edellä tarkoitetuissa saneeraus- tai maksuohjelmis-
sa. Avoimet maksut korkoutetaan eräpäivästä hetkelle 1.7.v

E_v^M = eläkekassan YEL-osaston vuonna v maksamien lakisääteisten
eläkkeiden sekä kuntoutusrahojen, harkinnanvaraisten kuntou-
tusavustusten ja muiden kuntoutuskulujen määrä

U_v^{YEL} = eläkekassan YEL-osaston osuus suureesta $(K_v^{VJ} + R_v^3)$

K_v^{VJ} = vastuunjakoperusteissa kohdassa I 2.1 määritelty suure

R_v^3 = vastuunjakoperusteissa kohdassa II 5.1 määritelty suure

$$H_v = h_1 \sum t_v \frac{S_v}{360} + h_2 \frac{I_v}{I_{2004}} N_v + h_3 \frac{I_v}{I_{2004}} N_v^E,$$

missä

N_v = niiden yrittäjien lukumäärä, joilla oli eläkekassassa vuonna v
YEL:n alainen eläkevakuutus. Sellaisen vakuutuksen osalta, joka
on otettu vuonna v, lisätään lukuun N_v niiden vuosien lukumää-
rä, joilta vakuutusmaksua peritään takautuvasti

N_v^E = niiden edunsaajien lukumäärä, joille on vuonna v maksettu YEL
95 §:n nojalla myönnettyjä eläkkeitä tai kuntoutusrahoja; perhe-
eläkkeiden osalta kuitenkin korkeintaan yksi eläkkeensaaja edun-
jättäjää kohti

$I_v =$ TyEL 96 §:n 1 momentin mukainen palkkakerroin vuonna v .

Kertoimien h_1 , h_2 ja h_3 arvot on annettu liitteessä.

Kerroin q_v^y on vastuunjakoperusteiden kohdassa 4.2 tarkoitettu kerroin.

Kerroin q_v^s on vastuunjakoperusteiden kohdassa 7.2 tarkoitettu palkattomien aikojen vastuunjakoon liittyvä kerroin.

4 KORVAUSVASTUU

Korvausvastuu = 0.

5 KERTASUORITUS ELÄKKEEN SIJASTA

Jos eläkkeen sijasta annetaan vastaava kertasuoritus, tämän suorituksen määrä lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön YEL 99 §:n nojalla antaman asetuksen mukaan.

6 VAKUUTUSMAKSUN HOITOKUSTANNUSOSA

Jaettaessa eläkekassan liikekustannukset TEL- ja YEL-osastojen kesken, käytetään YEL-hoitokustannusosana vuodelle v kaavassa (2) esiintyvää suuretta H_v .

ERÄIDEN KERTOIMIEN ARVOT VUONNA V

r_v = eläkekassojen tasausperusteen kohdassa 1 tarkoitettu perustekorko 1.1.v

h_1 = eläkekassojen tasausperusteen liitteen 2 mukainen lakisääteisten maksujen osan
laskennassa vuonna v käytettävä kerroin l_v

$h_2 = 159 \text{ €}$

$h_3 = 73 \text{ €}$